

Dosarul nr. 2rac-195/22
2-19071471-01-2rac-24082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. I. Țonov)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

28 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „METATRON”, reprezentată de avocatul Isai Chibac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „METATRON” împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale și a fost casată hotărârea din 07 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 25 iunie 2018, Societatea pe Acțiuni „METATRON” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale cu privire la dispunerea nimicirii inofensive a medicamentelor a căror termen de valabilitate a expirat, obligarea de a distruge medicamentele din contul cheltuielilor proprii și repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, produsele medicamentoase cu denumirea „Sulfat de magneziu”, soluție injectabilă doza 25%, unitatea volumului 5 ml, seria 120606, „Sulfat de magneziu”, soluție injectabilă, doza 25%, unitatea volumului 10 ml, seria 120607 și „Vitamina B6”, soluție injectabilă, 50 mg/ml, 1 ml N10, seria 120610, care fac obiectul litigiului în cauză, sunt importate în Republica Moldova de către SA „METATRON” în luna septembrie 2012, potrivit autorizației de import nr. 1767/12-AM din 22 august 2012, eliberată de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.

A menționat că, conform certificatelor de analiză emise de producător termenul de

valabilitate al medicamentelor a fost până în luna iulie 2015.

Reclamanta a susținut că, potrivit buletinelor de analiză nr. 28728, 28729, 28732 din 13 decembrie 2012, medicamentele menționate nu au fost admise spre realizare pe piața farmaceutică, deoarece șeful Laboratorului controlului calității a emis concluziile, că Eșantionul „Suflat de magneziu, soluție injectabilă, doza 25%. unitatea volumului 5 ml, seria 120606”, Eșantionul „Suflat de magneziu, soluție injectabilă, doza 25%. unitate volumul 10 ml, seria 120607”, Eșantionul „Vitamina B6”, soluție injectabilă, doza 50 mg/ml, 1 ml nr. 10, seria 120610, nu corespund DAN Specificația producătorului conform indicilor Ambalare. În acest sens, în cadrul controlului calității medicamentelor au fost depistate fiole fisurate sau stricate cu urme de substanță cristalizată.

A precizat că, medicamentele „Sulfat de magneziu”, soluție injectabilă, doza 25%, unitatea volumului 5 ml, seria 120606 în mărime de 142 250 fiole și Sulfat de magneziu, soluție injectabilă, doza 25%, unitatea volumului 10 ml, seria 120607 în număr de 93 129 fiole rămase intacte au fost înlăturate din stoc potrivit Raportului de expertiză nr. 0328792 din 05 decembrie 2012.

Reclamanta a afirmat că, buletinele de analiză menționate au fost contestate în ordinea contenciosului administrative și prin hotărârea din 03 aprilie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău în cauza civilă nr. 3CA-758/2013, acestea au fost anulate. Totodată instanța judecătorească a obligat Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale să elibereze certificatele de calitate la medicamente.

A comunicat că, prin decizia din 16 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă nr. 3a-292/2013 a fost respinsă cererea de apel depusă de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, iar prin încheierea din 05 februarie 2014 a Curții Supreme de Justiție în cauza civilă nr. 3ra-124/12 recursul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a fost recunoscut inadmisibil. La fel, cererea de revizuire a fost respinsă prin încheierea nr. 3rh-72/14.

Reclamanta a notat că, hotărârea primei instanțe a devenit executorie, iar prin cererile nr. 131/13 august 2013 și 24/07 februarie 2014 a solicitat eliberarea certificatelor de calitate, dar Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a refuzat să execute hotărârea judecătorească și nu a eliberat certificatele de calitate.

A relatat că, drept urmare medicamentele „Sulfat de magneziu”, soluție injectabilă doza 25%, unitatea volumului 5 ml, seria 120606, „Sulfat de magneziu”, soluție injectabilă, doza 25%, unitatea volumului 10 ml, seria 120607 și „Vitamina B6”, soluție injectabilă, 50 mg/ml, 1 ml N10, seria 120610 nu au putut fi realizate Instituției Medicale de Sănătate Publică în termenul de valabilitate a acestora.

Reclamanta a invocat că, în consecința neexecutării hotărârii judecătorești și a refuzului de a libera certificatele de calitate, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale i-a cauzat un prejudiciu în mărime de 25 355,71 dolari SUA și 6 553,24 lei.

A mai indicat că, prin cererea prealabilă nr. 15 din 07 mai 2018 a solicitat ca pârâta să distrugă medicamentele pe cheltuiala proprie și să repare prejudiciul cauzat, dar răspunsul nr. A07.PS-01.Rg02-2074 din 04 iunie 2018 a fost respinsă.

Consideră că, refuzul pârâtei este neîntemeiat și la caz, vina acesteia rezultă din faptul neeliberării certificatelor de calitate la medicamentele „Sulfat de magneziu”, soluție injectabilă doza 25%, unitatea volumului 5 ml, seria 120606, „Sulfat de

magneziu”, soluție injectabilă, doza 25%, unitatea volumului 10 ml, seria 120607 și „Vitamina B6”, soluție injectabilă, 50 mg/ml, 1 ml N10, seria 120610 și neexecutarea hotărârii judecătorești.

A solicitat reclamanta dispunerea inofensivă a medicamentelor „Sulfat de magneziu”, soluție injectabilă, doza 25%, unitatea volumului 5ml, seria 120606 în număr de 142 250 fiole, „Sulfat de magneziu”, soluție injectabilă, doza 25%, unitatea volumului 10ml, seria 120607 în număr de 93 129 fiole și „Vitamina B6”, soluție injectabilă 50 mg/ml, 1 ml N10, seria 120610, a căror termene de valabilitate a expirat și obligarea Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale de a distruge medicamentele menționate din contul cheltuielilor proprii, încasarea din contul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale în beneficiul SA „METATRON” a sumei de 25 355,74 dolari SUA și sumei de 6 553,24 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat.

Prin încheierea protocolară din 10 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-au separat pretențiile înaintate de SA „METATRON” împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, iar capătul de cerere cu privire la repararea prejudiciului material a fost separat într-un proces aparte.

Prin încheierea din 04 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a acceptat cererea de chemare în judecată depusă de SA „METATRON” împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale cu privire la repararea prejudiciului material cauzat, spre examinare în procedură contencioasă.

Prin hotărârea din 07 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea s-a admis. S-a încasat din contul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale în beneficiul SA „METATRON” suma de 25 355,71 dolari SUA sau echivalentul în lei la data executării hotărârii judecătorești și suma de 6 553,24 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin neexecutarea hotărârii nr. 3CA-758/2-13 din 03 aprilie 2013 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Instanța de fond a reținut că, refuzul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale de a executa hotărârea judecătorească se referă simultan la încălcarea atât a dreptului la un proces echitabil, în aspectul executării hotărârii judecătorești în termen rezonabil, cât și a dreptului la proprietate, în situația în care, prin hotărârea judecătorească au fost adjudecate certificatele de calitate a medicamentelor descrise în hotărârea judecătorească, pe care SA „METATRON” efectiv așa și nu le-a primit o perioadă destul de îndelungată, ce depășește termenul general de prescripție, termenul de valabilitate a medicamentelor, deci, depășește limitele de timp rezonabile.

Totodată, SA „METATRON” nu a putut să obțină executarea hotărârii de judecată pronunțată în favoarea sa, iar prin urmare imposibilitatea ultimei de a obține executarea hotărârii constituie o ingerință în dreptul la respectarea bunurilor sale, așa precum este prevăzut de art.1 al Protocolului nr. 1 la CEDO.

Mai mult decât atât, instanța de fond a relevat că, prin neexecutarea hotărârii judecătorești respective Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a împiedicat SA „METATRON” să recupereze investițiile și cheltuielile suportate la procurarea medicamentelor importate în țară, dar și să primească banii pe care în mod rezonabil se aștepta să-i primească de la realizarea medicamentelor.

La 15 septembrie 2021, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a depus cerere de apel nemotivată, iar la 01 decembrie 2021 a depus cerere de apel

motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, s-a casat hotărârea din 07 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre, prin care acțiunea s-a respins.

Pentru a decide astfel instanța de apel a punctat că, pentru executarea hotărârii din 03 aprilie 2013 a Judecătorei Centru, mun. Chișinău, SA „METATRON” trebuia să depună din nou o cerere pentru efectuarea controlului calității a produselor medicamentoase: „Sulfat de magneziu”, soluție injectabilă, doza 25%, unitate volumului 5 ml, seria 120606 în număr de 142 250 fiole; „Sulfat de magneziu”, soluție injectabilă, doza 25%, unitate volumului 10 ml, seria 120607 în număr de 93129 fiole; „Vitamina B6,, soluție injectabilă, 50 mg/ml, 1 ml N10, seria 120610; cu indicarea cantității stocurilor rămase după înlăturarea fiolelor neconforme conform Raportului de Expertiză nr. 0328792 din 05 decembrie 2012.

Totodată, s-a reținut că Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale este în imposibilitate de a elibera certificat de calitate pentru cantitatea indicată și prezentată inițial, deoarece după înlăturarea fiolelor neconforme cantitatea (numărul de ambalaje) s-a schimbat, iar temei de a face schimbări în cantitatea produselor medicamentoase menționate supra, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale nu are, deoarece cantitatea este indicată de către solicitant prin cererea de efectuarea a controlului calității medicamentelor depusă la Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale. Cantitatea o poate modifica prin depunerea unei altei cereri, doar solicitantul.

Instanța de apel a mai menționat că, nedepunerea actelor menționate la pct. 35 din Regulamentul privind controlul de stat al medicamentelor, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr.521 din 01 iunie 2012 privind controlul de stat al calității medicamentelor, demonstrează renunțarea creditorului la executarea hotărârii judecătorești nr. 3ca758/13 din 03 aprilie 2013, or, în sensul normelor imperative ale Codului de executare, creditorul are obligația de manifesta interes în executarea hotărârii judecătorești.

Cât privește cerința de nimicire a preparatelor medicamentoase, instanța de apel a reținut că, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale efectuează nimicirea inofensivă a medicamentelor conform cerințelor și procedurilor stabilite de Regulamentul cu privire la nimicirea inofensivă a medicamentelor cu termen de valabilitate expirat, contrafăcute, cu deficiențe de calitate sau fără documente de origine (însoțire), aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 9 din 06 ianuarie 2006.

Prin urmare, în scopul nimicirii inofensive a medicamentelor, reprezentanții întreprinderilor/ instituțiilor farmaceutice sau medicale prezintă la Ghișeul unic din cadrul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, cererea conform modelului stabilit, anexând actele necesare.

În acest sens s-a menționat că, recepționarea medicamentelor pentru distrugere se efectuează numai după achitarea plății pentru serviciile corespunzătoare, iar costurile pentru serviciile de nimicire inofensivă a medicamentelor este stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 348 din 26 mai 2014 cu privire la tarifele serviciilor prestate de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.

Astfel, toți agenții economici care desfășoară activitatea de întreprinzător în domeniul farmaceutic, urmează să se conforma cerințelor actelor normative menționate supra și să respecte procedurile reglementate de aceasta pentru a beneficia de serviciile prestate de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, inclusiv cele de nimicire inofensivă a medicamentelor cu termen de valabilitate expirat.

Instanța de apel a conchis că, probele prezentate de SA „METATRON” în susținerea cerințelor înaintate, nu demonstrează careva acțiuni ilicite ale Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, în raport cu SA „METATRON”, întrucât nu există un refuz din partea Agenției privind executarea hotărârii judecătorești nr. 3ca758/13 din 03 aprilie 2013, precum și faptul că prejudiciul pretins de SA „METATRON”, este de fapt o consecință directă a acestor acțiuni ilicite.

La 15 august 2022, SA „METATRON”, reprezentată de avocatul Isai Chibac a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului recurenta a indicat că, refuzul intimitei de a executa hotărârea judecătorească cu privire la eliberarea certificatelor de calitate este neîntemeiat, iar SA „METATRON” nu a renunțat la executarea hotărârii judecătorești și a solicitat repetat executarea acesteia prin cererea nr. 131 din 13 august 2013.

A menționat că, este cert faptul că intimata a efectuat controlul calității și indicii specifice calității medicamentelor corespunzător Documentelor Analitico-Normative, și respectiv, având în vedere concluziile din Raportul de expertiză din 05 decembrie 2012, prin care fiolele sparte sau fisurate au fost înlăturate din stoc, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale dispunea de toate datele și indicii necesari pentru eliberarea certificatelor de calitate.

Recurenta a susținut că, în situația în care a fost efectuat controlul calității produselor medicamentoase, s-au stabilit indicii calității conform DAN și instanța de judecată a dispus obligarea eliberării certificatelor de calitate, nu mai era necesar de a depune o nouă cerere pentru un control repetat, iar Regulamentul privind controlul de stat a medicamentelor, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 521 din 01 iunie 2012 nu prevede depunerea unei noi cereri pentru efectuarea unui control repetat.

Prin notificarea din 25 august 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 188, 189 Vol II).

Prin referința depusă la data de 21 septembrie 2022, Agenția Medicamentului și a dispozitivelor medicale a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, copia deciziei contestate la 26 iulie 2022 (f.d. 178, Vol II), fapt confirmat prin extrasul poștei electronice a instanței de apel.

Astfel, recursul declarat la 15 august 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de SA „METATRON”, reprezentată de avocatul Isai Chibac nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura

admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de SA „METATRON”, reprezentată de avocatul Isai Chibac, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA „METATRON”, reprezentată de avocatul Isai Chibac ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „METATRON”, reprezentată de avocatul Isai Chibac se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic